

Diergezondheidszorg Vlaanderen vzw

Contactadres: Industrielaan 29 - 8820 TORHOUT

Maatschappelijke zetel: Hagenbroeksesteenweg 167 - 2500 LIER

BTW BE 0409.450.856 • RPR Antwerpen - afdeling Mechelen

info@dgz.be • 078 05 05 23 • www.dgz.be

Jaarlijkse Monitoring van de Kwaliteit van de SGH-oormerken

1 januari 2018 – 31 december 2018

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Inhoud van de monitoring	4
3	Conformiteit.....	4
3.1	Visuele Controle	4
3.1.1	Inleiding.....	4
3.1.2	Resultaten	5
4	Marktverdeling	7
5	Klachtmeldingen	8
5.1	Inleiding	8
5.2	Levering	8
5.2.1	Niet geleverd (binnen de termijn).....	9
5.2.2	Onvolledig geleverd	9
5.2.3	Verkeerd geleverd	9
5.3	Kwaliteit.....	9
5.4	Overige	9
6	Leveringstermijnen	9
6.1	Inleiding	9
6.2	Resultaten.....	10
7	Samenvatting	12

1 Inleiding

Tabel 1 geeft een overzicht weer van de 5 beschikbare oormerktypes voor schapen, geiten en hertachtigen (SGH). Couple 14 (Allflex) is het oormerktype dat het langst op de markt is. De elektronische oormerken (Sheep Air Tag van Allflex en Orimark-Tagtronic van Metagam) zijn enkel verplicht bij export van SGH.

TABEL 1 MARKT VOOR DE OORMERKTYPES VOOR SCHAPEN, GEITEN EN HERTACHTIGEN (VLAANDEREN)

Oormerktype	Leverancier	Nummer erkenning	Datum start verdeling
Couple 14 zalmkleurig	Allflex Europe SAS	BE 311	2006
Couple 14 blauwkleurig	Allflex Europe SAS	BE 312	2006
Bouton	Allflex Europe SAS	SVD 35	2010*
Sheep Air Tag (elektronisch)	Allflex Europe SAS	BE 313	2010
Orimark-Tagtronic (elektronisch)	Metagam BVBA	BE 331	2010

* Bouton was reeds eerder op de markt enkel voor dwergrassen Ouessant en Soay, maar is sinds 2010 (KB van 18 augustus 2010) toegestaan voor alle schapen, geiten en hertachtigen

Om de verhouding kwaliteit-prijs regelmatig te toetsen werd een systematische monitoring opgezet. Deze monitoring werd gestart op 1 augustus 2006. Dit verslag gaat over het 12de jaar (zie Tabel 2).

TABEL 2 OVERZICHT MONITORING-JAREN

Periode	Jaar van de monitoring
1 aug 2006 – 31 juli 2007	Jaar 1
1 aug 2007 – 31 juli 2008	Jaar 2
1 aug 2008 – 31 juli 2009	Jaar 3
1 aug 2009 – 31 juli 2010	Jaar 4
1 aug 2010 – 31 aug 2011	Jaar 5
1 sep 2011 – 31 aug 2012	Jaar 6
1 sep 2012 – 31 aug 2013	Jaar 7
1 sep 2013 – 31 aug 2014	Jaar 8
1 sep 2014 – 31 aug 2015	Jaar 9
1 sep 2015 – 31 aug 2016	Jaar 10 a
1 jan 2016 – 31 dec 2016	Jaar 10 b
1 jan 2017 – 31 dec 2017	Jaar 11
1 jan 2018 – 31 dec 2018	Jaar 12

In jaar 5 werd ervoor gekozen om het monitoringjaar met 1 maand op te schuiven. Daardoor kwam het monitoringjaar overeen met het kwaliteitsjaar binnen de unit I&R van DGZ en konden de resultaten gemakkelijker gecombineerd worden.

In monitoringjaar 10 is er terug sprake van een verschuiving van het kwaliteitsjaar. Omwille van de beoogde synergie tussen de verschillende afdelingen van DGZ werd er geopteerd om de kwaliteitsjaren van de verscheidene ISO normen op elkaar af te stemmen. Vanaf dat moment werd er gekozen om het monitoringjaar gelijk te stellen met het kalenderjaar. Dit betekende echter dat de volledige periode van monitoringjaar 10 in deze overgangsfase 16 maanden zou omvatten. Daarom werd de 10e jaargang eenmalig opgesplitst in monitoringjaar 10 a en 10 b, waardoor de continuïteit en vergelijkbaarheid verzekerd werd.

2 Inhoud van de monitoring

Tabel 3 biedt een overzicht van de verschillende onderdelen van de jaarlijkse monitoring en beschrijft hoe ze uitgevoerd worden.

TABEL 3 INHOUD VAN DE MONITORING

Item	Beschrijving
Conformiteit	De conformiteit van de oormerken wordt steekproefsgewijs geëvalueerd. Dit gebeurt a.d.h.v. een visuele controle.
Marktverdeling	De marktverdeling van de verschillende types wordt bepaald.
Klachtmeldingen	Klachtmeldingen m.b.t. de levering of kwaliteit van de oormerken worden bijgehouden en indien nodig overgemaakt aan de leverancier.
Leveringstermijnen	Voor alle bestellingen wordt gecontroleerd of de contractueel vastgelegde leveringstermijn wordt nageleefd.

3 Conformiteit

3.1. Visuele Controle

3.1.1. Inleiding

Alle oormerktypes werden aan een visuele controle onderworpen. Voor elk oormerktype werden de opmetingen één maal voor het primo-oormerk en één maal voor het hermerkingsoormerk uitgevoerd. Voor Couple 14 werd ook het beslagooormerk één maal beoordeeld.

Bij de beoordeling werd rekening gehouden met het feit of de gecontroleerde punten al dan niet vermeld stonden in de nationale wetgeving (KB 3 juni 2007, gewijzigd bij KB van 18 augustus 2010). Punten die hier niet in vermeld staan, werden beschouwd als een meerwaarde voor het oormerk, maar daarom niet noodzakelijk.

3.1.2. Resultaten

De resultaten van de visuele controles voor alle oormerktypes staan vermeld in Tabel 4.

Bij geen enkel oormerktype wordt het hermerkingsnummer weergegeven, hoewel dit in de wetgeving vermeld staat. De databank Sanitel is er echter ook niet op voorzien om een hermerkingsnummer bij te houden voor SGH.

Bij de extra beoordeelde elementen die niet wettelijk vereist zijn, waren er verschillende kleinere opmerkingen. Dit gaat voornamelijk over het niet aanwezig zijn van firmanaam, oormerktype en de aanwezigheid van (minimale) gietranden.

TABEL 4 RESULTATEN VISUELE CONTROLE

Onderwerp	Couple 14	Bouton	Sheep Air Tag	Orimark- Tagtronic
1. Inscripties				
<i>Paar oormerken (visueel of elektronisch)</i>				
In geval van verlies, hermerkingsnummer in Romeinse cijfers zowel op mannelijk als vrouwelijk plaatje*	-	-	-	-
Landcode, check digit van het officieel nummer en de eerste vier cijfers van het officieel nummer en dit zowel op mannelijk als vrouwelijk plaatje*	+	+	+	+
Laatste vier cijfers van het officieel nummer en dit zowel op mannelijk als vrouwelijk plaatje*	+	+	+	+
Zegel 'SVD/BE' gevolgd door erkenningsnummer op het mannelijk en vrouwelijk plaatje*	+	+	+	+
Vermelding van lotnummer / productiemaand en –jaar op mannelijk of vrouwelijk plaatje	+/+	+/+	+/+	-/-
Vermelding van firmanaam / oormerktype op mannelijk of vrouwelijk plaatje	-/-	+/-	+/-	-/+
<i>Beslagoormerken</i>				
Landcode en beslagcode op de eerste lijn op het mannelijk en vrouwelijk plaatje*	+	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Vier cijfers van het volgnummer op het mannelijk en vrouwelijk plaatje*	+	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Zegel 'BE' gevolgd door erkenningsnummer op het mannelijk en vrouwelijk plaatje*	+	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Vermelding van lotnummer / productiemaand en –jaar op mannelijk of vrouwelijk plaatje	+/+	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Vermelding van firmanaam / oormerktype op mannelijk of vrouwelijk plaatje	-/-	n.v.t	n.v.t	n.v.t
2. Kleur				
Inscriptie (zwart)	+	+	+	+
Visueel oormerk (zalm)*	+	+	n.v.t	n.v.t
Oormerk met elektronische transponder (groen)*	n.v.t	n.v.t	+	+
Enkelvoudig beslagoormerk (blauw)*	+	n.v.t	n.v.t	n.v.t
3. Vormgeving				
Zijaanzicht van de verbindingspen moet bij voorkeur conisch zijn	+	+	+	-
Punt moet scherp en hard zijn	+	+	+	±
Oppervlakte plaatjes moeten glad zijn	+	+	+	±
Omtrek van de verbindingspen moet rond zijn	+	±	+	±
Er mogen geen gietranden op het oppervlak van de plaatjes aanwezig zijn	+	+	+	+

* Conform vermeldingen in nationale wetgeving (KB 3 juni 2007, gewijzigd bij KB van 18 augustus 2010))

+ = goed, +/- = matig, - = onvoldoende, n.v.t. = niet van toepassing

4 Marktverdeling

TABEL 5 TOTAAL AANTAL VERDEELDE PRIMO-, HERMERKINGS- EN BESLAGOORMERKEN TIJDENS DE LAATSTE 6 MONITORINGJAREN (VLAANDEREN)

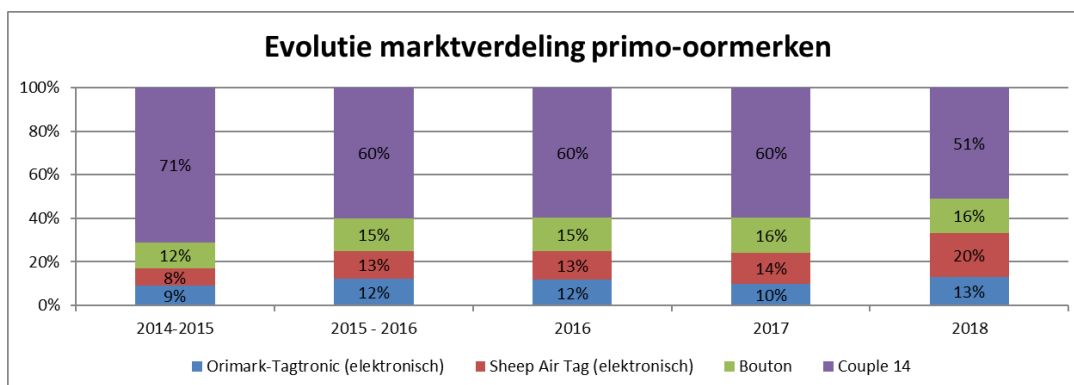
	Primo-oormerken	Hermerkingsoormerken	Beslagoormerken
1 aug 2010 – 31 aug 2011	142.461 (131.503*)	2.025 (1.869*)	9.654 (8.911*)
1 sept 2011 – 31 aug 2012	128.871	1.425	9.393
1 sept 2012 – 31 aug 2013	129.534	974	7.760
1 sept 2013 – 31 aug 2014	143.315	1.323	6.761
1 sept 2014 – 31 aug 2015	145.724	1.668	10.004
1 sept 2015 – 31 aug 2016	149.533	1.555	9.971
1 jan 2016 – 31 dec 2016	146.215	1.484	10.183
1 jan 2017 – 31 dec 2017	143.013	1.952	10.081
1 jan 2018 – 31 dec 2018	151.523	1.815	12.259

* Resultaten voor een periode van 12 maanden i.p.v. 13 maanden

Figuur 1 en Figuur 2 tonen de evolutie van de verdeling voor primo- en hermerkingsoormerken over de verschillende oormerktypes in Vlaanderen.

Bij primo-oormerken wordt het grootste gedeelte van de markt ingenomen door het type Couple 14, dat het langst op de markt is. 87% van de oormerken zijn van leverancier Allflex, 13% van Metagam.

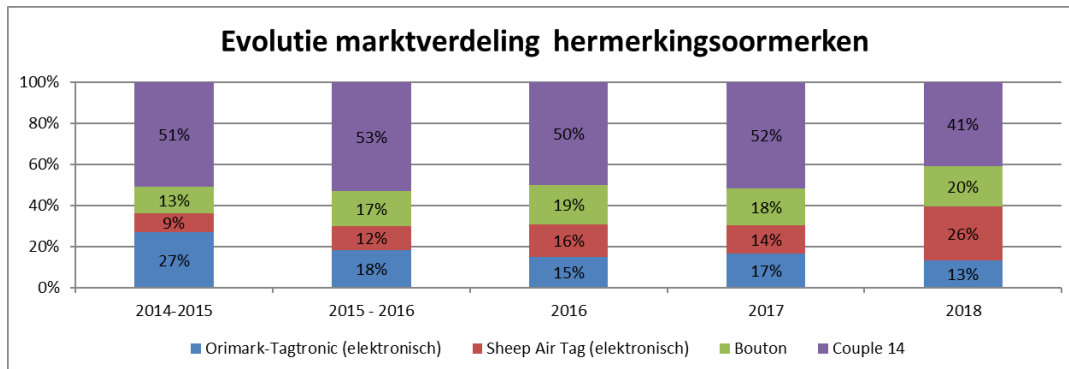
Figuur 1 Marktverdeling primo-oormerken

Ook bij de hermerkingsoormerken heeft Couple 14 het grootste marktaandeel. Er is, net zoals in de voorgaande monitoringjaren, een opvallend aandeel elektronische oormerken. In monitoringjaar 12 bedroeg dit 39% van de hermerkingsoormerken. 87% van de hermerkingen worden geleverd door Allflex, 13% door Metagam.

Figuur 2 Marktverdeling hermerkingsoormerken

5 Klachtmeldingen

5.1. Inleiding

Klachten worden in de meeste gevallen geregistreerd naar aanleiding van reacties van de veehouders. Soms gebeurt dit ook naar aanleiding van interne checks bij DGZ. Klachten worden telefonisch of schriftelijk ontvangen en onmiddellijk geregistreerd in een intern systeem. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen individuele klachten (van toepassing op één veehouder) en algemene klachten (van toepassing op verschillende veehouders). Indien nodig wordt de klacht door DGZ doorgespeeld naar de leverancier en, wanneer mogelijk, koppelt DGZ die terug naar de veehouder.

TABEL 6 OVERZICHT VAN HET AANTAL EN HET TYPE KLACHTEN GEREgistREERD TIJDENS JAAR 12 VAN DE MONITORING

Type	Subtype	Allflex	Metagam	TOTAAL
Levering	Niet of te laat	19	0	19
	Onvolledig	3	0	3
	Verkeerd	5	0	5
Kwaliteit		0	1	1
Overige		4	1	5
Eindtotaal		31	2	33

In totaal werden er dit monitoringjaar 33 klachten geregistreerd. Het merendeel van de klachten betrof oormerktypen van de leverancier Allflex, die ook het grootste deel van de markt (primo 87%) vertegenwoordigt. Dit is een stijging ten opzichte van de 15 klachten in monitoringjaar 11, maar ligt wel in lijn met de 30 klachten in monitoringjaar 10.

5.2. Levering

De termijn waarbinnen de pakketten vanuit de fabriek moeten verzonden worden, is contractueel vastgelegd met de leveranciers. Op regelmatige basis wordt er nagegaan of deze termijnen worden gerespecteerd. Indien nodig wordt dit opgenomen met de leverancier(s). Bijkomend wordt nog een

marge gerekend voor de verzendingsduur bij de post of koerierdienst. Als een pakket binnen deze termijn nog niet aangekomen is en de veehouder dit meldt aan DGZ, wordt hiervoor een klacht 'niet geleverd (binnen de termijn)' geregistreerd. Na het doorlopen van een interne procedure wordt beslist de oormerken al dan niet onmiddellijk opnieuw te bestellen.

5.2.1. Niet geleverd (binnen de termijn)

In totaal waren er **19 klachten** van dit type.

- In 13 gevallen was de oorzaak het verlies van een pakket tijdens de verzending (met de post of koerierdienst).
- In 6 gevallen lag de oorzaak bij de leverancier.

5.2.2. Onvolledig geleverd

In totaal waren er **3 klachten** van dit type, oorzaak lag bij de leverancier.

5.2.3. Verkeerd geleverd

In totaal waren er **5 klachten** van dit type. Dit gaat voornamelijk over het afleveren van dubbele hermerkingen bij de veehouder in plaats van bij DGZ. Allflex heeft een aanpassing gemaakt aan het lastenboek om deze verkeerde leveringen te vermijden.

5.3. Kwaliteit

In monitoringjaar 12 werd **1 klacht** geregistreerd over kwaliteit.

Deze klacht ging over problemen met de uitleesbaarheid of het eventuele breken van chips van elektronische oormerken. De leverancier bezorgde tips over het gebruik van de tang en de reader waarna geen verdere problemen meer gemeld werden.

5.4. Overige

In totaal werden er voor deze categorie **5 klachten** geregistreerd. Deze klachten zijn uiteenlopend. In 1 geval werd de klacht gericht aan leverancier Metagam, maar betrof dit vooral verwarring doordat de oormerken en de tang op verschillende manieren verstuurd werden. In de overige gevallen werden de pakketten verstuurd door de leverancier maar is nadien het pakket niet aangekomen op de bestemming.

6 Leveringstermijnen

6.1. Inleiding

Bestellingen van veehouders komen bij DGZ terecht via de post, per fax, per e-mail of via Veeportaal. Deze bestellingen worden automatisch gegroepeerd per oormerktype en per model (primo-, beslag- of hermerkingsoormerk). Tangen en pinnen worden individueel of samen met de oormerken besteld.

De gegroepeerde bestellingen worden dagelijks aan de leverancier bezorgd. De grootte van deze bestellingen verschilt sterk naargelang oormerktype, model en leveringsplaats. Eén bestelling van DGZ naar de leverancier bevat meestal bestellingen van verschillende veehouders. Van zodra de leverancier een dergelijke gegroepeerde bestelling ontvangt, stuurt deze een ontvangstbevestiging naar DGZ. Van zodra de bestelling uit de fabriek vertrekt, stuurt de leverancier een verzendbevestiging naar DGZ.

De termijn voor de ontvangstbevestiging betreft het aantal werkdagen tussen de plaatsing van de bestelling door DGZ bij de leverancier en de verzending van de ontvangstbevestiging door de leverancier. De termijn voor de verzendbevestiging bedraagt het aantal werkdagen tussen de ontvangstbevestiging en de datum van vertrek van de bestelling uit de fabriek (zoals meegedeeld door de leverancier). De registratietermijn die aan de bestelling (door DGZ) voorafgaat en de verzendingstermijn van het pakket (door de post of koerierdienst) zitten niet vervat in de contractueel vastgelegde termijnen.

TABEL 7 OVERZICHT CONTRACTUEEL VASTGELEGDE TERMIJNEN VOOR ONTVANGST- EN VERZENDBEVESTIGING (UITGEDRUKT IN WERKDAGEN)

	Bestelling → Ontvangstbevestiging	Ontvangstbevestiging → Verzendbevestiging	Bestelling → Verzendbevestiging
Allflex	1	10	11
Metagam	1	10	11

6.2. Resultaten

Tabel 8 geeft aan bij hoeveel procent van de bestellingen de contractueel vastgelegde termijn tussen het plaatsen van de bestelling en het verzenden vanaf de fabriek nageleefd wordt in monitoringjaar 12.

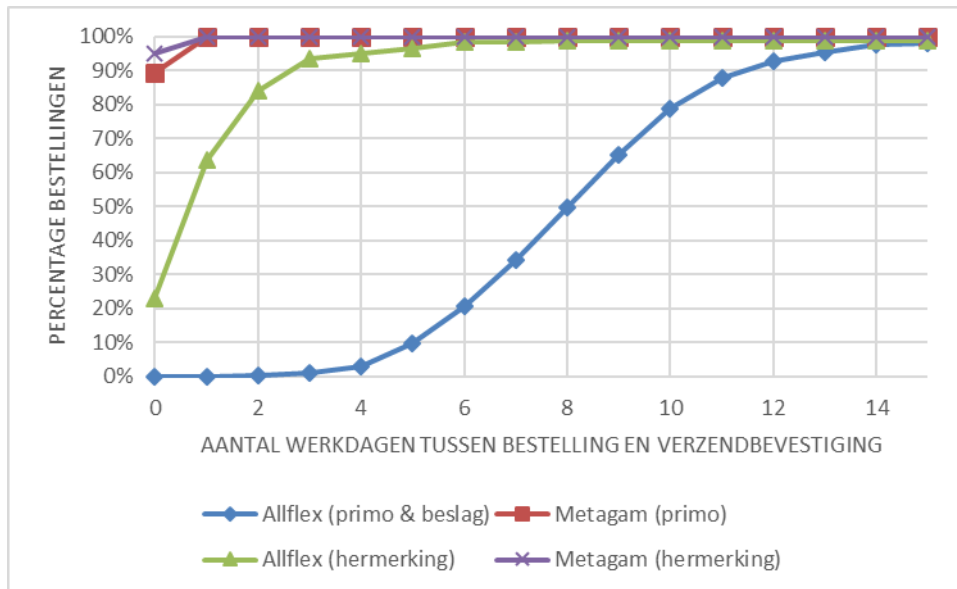
De daaropvolgende Figuur 3 toont een overzicht van het percentage van de bestellingen die binnen een bepaald aantal werkdagen na bestelling verzonden wordt.

TABEL 8 PERCENTAGE VAN DE BESTELLINGEN WAARBIJ DE VASTGELEGDE TERMIJN TUSSEN BESTELLING EN VERZENDBEVESTIGING NAGELEEFD WORDT (VLAANDEREN)

	PRIMO-OORMERKEN		HERMERKINGSOORMERKEN	
	Aantal dagen contractueel vastgelegd	% bestellingen waarbij termijn nageleefd	Aantal dagen contractueel vastgelegd	% bestellingen waarbij termijn nageleefd
Allflex	11	88%	2	84%
Metagam	11	100%	6	100%

FIGUUR 3 OVERZICHT VAN HET PERCENTAGE BESTELLINGEN VAN DE OORMERKEN WAARVOOR DE VERZENDBEVESTIGING BINNEN EEN BEPAALD AANTAL DAGEN NA HET PLAATSEN VAN DE BESTELLING VERSTUURD WORDT .

Bij Metagam werden voor (bijna) alle primo- en hermerkingsoormerken de verzendbevestigingen binnen 1 werkdag verstuurd, respectievelijk 89% en 95%. Bij de firma Allflex verloopt het versturen van de verzendbevestiging gespreid, waarbij de hermerkingsoormerken beduidend sneller verzonden worden dan de primo-oormerken.

7 Samenvatting

Om de kwaliteit-prijs verhouding regelmatig te toetsen, werd een systematische monitoring opgezet van de kwaliteit van de SGH-oormerken. Deze informatie kan de houders van schapen, geiten en hertachtigen helpen in het maken van de juiste keuze op het vlak van kwaliteit en prijs.

In een eerste gedeelte werd de **conformiteit** (Hoofdstuk 3) van de oormerken geëvalueerd aan de hand van visuele controles. Bij geen enkel oormerktype wordt het hermerkingsnummer weergegeven, hoewel dit in de wetgeving vermeld staat. De databank Sanitel is echter ook niet voorzien om een hermerkingsnummer bij te houden voor SGH.

In een tweede gedeelte werd de **marktverdeling** (Hoofdstuk 4) van de verschillende oormerktypes bekeken. Bij primo-oormerken wordt nog steeds het grootste gedeelte van de markt ingenomen door het al langer bestaande type Couple 14 (51%). Bij de hermerkingsoormerken is er een opvallend aandeel voor de elektronische oormerken (gemiddeld 26% voor Sheep Air Tag en 13% voor Orimark-Tagtronic).

In een derde gedeelte werden de **klachtmeldingen** met betrekking tot levering en kwaliteit van de oormerken beschreven (Hoofdstuk 5). In totaal werden dit monitoringjaar 33 klachten gemeld. Dit is een stijging ten opzichte van de vorig jaar, waarin 15 klachten gemeld werden. Het merendeel van de klachten betreft oormerktypes van de leverancier Allflex, die het grootste marktaandeel heeft. De klachten gingen in het bijzonder over het niet leveren of het niet leveren binnen de contractuele termijn van 11 dagen.

Tenslotte werd voor alle bestellingen de **leveringstermijn** bekeken (Hoofdstuk 6). Bij Metagam werd in monitoringjaar 12 voor het grootste deel van de bestellingen de verzendbevestiging binnen 1 werkdag verstuurd, zowel voor de primo- als voor de hermerkingsoormerken. Bij de firma Allflex verloopt het versturen van de verzendbevestiging gespreid, waarbij de hermerkingsoormerken beduidend sneller verstuurd worden dan de primo-oormerken.